

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: SO.I.431.14.2023

Kielce, dnia 13-12-2023

Pan Andrzej Gąsior
Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Słupia

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę w Urzędzie Miasta i Gminy Nowa Słupia przeprowadzili w dniu 20 listopada 2023r. pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

- Agnieszka Skrzyniarz – inspektor wojewódzki - kierownik zespołu kontrolerów
- Ryszard Ksel – inspektor wojewódzki – członek zespołu kontrolerów

na podstawie pisemnych upoważnień do kontroli nr-y: 831/2023 i 832/2023 wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców ŚUW

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

- I. - sposób sporządzania aktów stanu cywilnego: urodzeń, małżeństw, zgonów w trybie zwykłym;
  - sposób gromadzenia akt zbiorowych dla aktów sporządzonych w trybie zwykłym (*akta zbiorowe: dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów stanu cywilnego i zamieszczania w nich późniejszych wpisów*).
- II. - sposób sporządzania aktów stanu cywilnego: urodzeń, małżeństw, zgonów w trybie szczególnym (transkrypcja, odtworzenie, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w polskim rejestrze stanu cywilnego);
  - sposób gromadzenia akt zbiorowych dla aktów sporządzonych w trybie szczególnym (*akta zbiorowe: dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów stanu cywilnego i zamieszczania w nich późniejszych wpisów*);
  - prawidłowość zamieszczania wzmianek dodatkowych i przypisków na podstawie orzeczeń sądów państw zagranicznych lub rozstrzygnięć innych organów państw zagranicznych.
- III. - sposób przechowywania dokumentów tj. ksiąg papierowych stanu cywilnego, akt zbiorowych, blankietów odpisów i zaświadczeń (bezpieczeństwo ich przechowywania);
  - sposób wykorzystania blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń.

niepodlega

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

Zgodnie z § 18 Zarządzenia Nr 132/2019 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawę szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli zewnętrznej przez pracowników Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach obowiązuje następująca skala ocen kontrolowanej działalności:

- 1) ocena pozytywna – gdy w zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono jakichkolwiek nieprawidłowości lub uchybień, albo gdy stwierdzone uchybienia miały wyłącznie charakter formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań,
- 2) ocena pozytywna z uchybieniami – gdy stwierdzone w toku kontroli uchybienia występowały w sposób powtarzający się, lecz miały one charakter wyłącznie formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań,
- 3) ocena pozytywna z nieprawidłowościami – gdy stwierdzone nieprawidłowości nie przekraczały założonego dla kontroli progu istotności (ze względu na charakter, wartość lub kontekst), albo progu istotności ustalonego na podstawie cech ilościowych i jakościowych, założonego dla kontroli wykonania zadań,
- 4) ocena negatywna – gdy stwierdzone nieprawidłowości przekraczają założony dla kontroli próg istotności (ze względu na charakter, wartość lub kontekst), albo próg istotności ustalony na podstawie cech ilościowych i jakościowych, założony dla kontroli wykonania zadań.

Kontrolą objęto:

I. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie zwykłym

II. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym (transkrypcja zagranicznego aktu stanu cywilnego, odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w polskim rejestrze stanu cywilnego) oraz uznawanie orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych

III. przechowywanie dokumentów, wykorzystywanie blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń

Wykonanie zadań w Urzędzie Stanu Cywilnego w Nowej Słupi oceniam:

Ad. I - pozytywnie z nieprawidłowościami

Ad. II – pozytywnie

Ad. III – pozytywnie

Kontrola miała na celu ocenę czy sporządzanie aktów stanu cywilnego w trybie zwykłym oraz w trybie szczególnym oraz zamieszczanie wzmianek dodatkowych i przypisków na podstawie orzeczeń sądów państw zagranicznych lub rozstrzygnięć innych organów państw zagranicznych

odbywają się zgodnie z przepisami prawa, tj.: ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 1378 zwaną dalej Pasc), ustawą z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 1359 ze zm. zwaną dalej Krio), ustawą z dn. z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.), ustawą z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.) oraz aktami wykonawczymi, w tym szczególnie Rozporządzeniem MSW z 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (t.j Dz. U. 2015 poz. 225 ze zm.), Rozporządzeniem Ministra Cyfryzacji z dnia 18 kwietnia 2020 r. w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. 2020 poz. 698) (obecnie – Rozporządzeniem Ministra Cyfryzacji z dnia 29 maja 2023 r. w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. 2023 poz. 1023), Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie wzorów karty urodzenia i karty martwego urodzenia (Dz. U. 2021 poz. 1421 ze zm.), Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 23 lipca 2021 r. w sprawie wzoru karty zgonu (Dz. U. 2021 poz. 1448 ze zm.), Rozporządzeniem Rady (WE) Nr 2201/2003 z dn. 27 listopada 2003 dotyczącym jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz. U. UE.L. 2003.338.1 ze zm.), Rozporządzeniem Rady (UE) nr 2019/1111 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie jurysdykcji, uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich i w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej oraz w sprawie uprowadzenia dziecka za granicę ((Dz.U. UE. L. 178/1), konwencjami wielostronnymi i bilateralnymi, w tym Rozporządzeniami WE w sprawach z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Ocenia podlegał także sposób wykorzystania blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń oraz sposób przechowywania dokumentów tj. ksiąg papierowych stanu cywilnego, akt zbiorowych, blankietów odpisów i zaświadczeń (bezpieczeństwo ich przechowywania, w tym zachowanie zasad bezpieczeństwa przechowywania dokumentów określonych w ustawie z dn. 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1006).

Wyjaśnić również należy, iż dobór próby poddanej kontroli oparto na osądzie kontrolerów wynikającym z ich doświadczenia zawodowego oraz wiedzy na temat kontrolowanej jednostki, przy czym dla przedmiotu kontroli określonego:

- w pkt 1 przyjęto nie mniej niż 25 przypadków sporządzenia aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie zwykłym;
- w pkt 2 przyjęto nie mniej niż 20% przypadków sporządzenia aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym oraz przypadków zamieszczenia (lub odmowy zamieszczenia) wzmianek lub przypisków na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego;
- w pkt 3 przyjęto sposób wykorzystania nie mniej niż 100 blankietów przekazanych urzędowi stanu cywilnemu.

Jako miernik dla przedmiotu kontroli określonego:

- w pkt 1 przyjęto ilość przypadków niedopełnienia obowiązku (sporządzania asc z naruszeniem przepisów prawa lub nieprawidłowego gromadzenia akt zbiorowych) w stosunku do ilości wszystkich skontrolowanych aktów stanu cywilnego (ponad 50% nieprawidłowości powoduje ocenę negatywną);
- w pkt 2 przyjęto ilość przypadków niedopełnienia obowiązku (sporządzania asc z naruszeniem przepisów prawa, nieprawidłowego gromadzenia akt zbiorowych, uznania lub odmowy uznania orzeczenia/rozstrzygnięcia sądu zagranicznego lub innego organu zagranicznego z naruszeniem przepisów prawa) w stosunku do ilości wszystkich skontrolowanych zdarzeń (ponad 50% nieprawidłowości powoduje ocenę negatywną);

- w pkt 3 przyjęto ilość przypadków niedopełnienia obowiązku (blankietów, które nie mają statusu blankietu „czystego”, wykorzystanego do wydania dokumentów lub zniszczonego) w stosunku do ilości wszystkich skontrolowanych blankietów (ponad 5% nieprawidłowości powoduje ocenę negatywną)

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Nowej Słupi zatrudniona jest na stanowisku Kierownika USC Pani Danuta Żebrowska, która udzielała kontrolującym niezbędnych wyjaśnień.

W wyniku przeprowadzonej kontroli dokonano następujących ustaleń:

I. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie zwykłym

W kontrolowanym okresie w USC Nowa Słupia sporządzono w trybie zwykłym:

- 0 aktów urodzenia
- 91 aktów małżeństwa
- 50 aktów zgonu

Kontroli poddano 34 akty małżeństwa i 20 aktów zgonu (łącznie 54 akty) sporządzone w trybie zwykłym.

Akty małżeństwa poddane kontroli:

	Numer aktu	Tryb sporządzenia/forma zawarcia małżeństwa
1.	2604133/00/AM/2022/115244	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
2.	2604133/00/AM/2022/501148	małżeństwo przed kierownikiem usc
3.	2604133/00/AM/2022/110313	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
4.	2604133/00/AM/2022/998130	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
5.	2604133/00/AM/2022/527077	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
6.	2604133/00/AM/2022/332336	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
7.	2604133/00/AM/2022/550544	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
8.	2604133/00/AM/2022/585234	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
9.	2604133/00/AM/2022/740930	małżeństwo przed kierownikiem usc
10.	2604133/00/AM/2022/952550	małżeństwo przed kierownikiem usc
11.	2604133/00/AM/2022/919210	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
12.	2604133/00/AM/2022/013179	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
13.	2604133/00/AM/2022/444751	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”

14.	2604133/00/AM/2022/973423	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
15.	2604133/00/AM/2022/420505	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
16.	2604133/00/AM/2022/562280	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
17.	2604133/00/AM/2022/998011	małżeństwo przed kierownikiem usc
18.	2604133/00/AM/2022/935228	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
19.	2604133/00/AM/2022/418314	małżeństwo przed kierownikiem usc
20.	2604133/00/AM/2022/742061	małżeństwo przed kierownikiem usc
21.	2604133/00/AM/2022/486397	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
22.	2604133/00/AM/2022/263079	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
23.	2604133/00/AM/2022/970711	małżeństwo przed kierownikiem usc
24.	2604133/00/AM/2022/279286	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
25.	2604133/00/AM/2022/285218	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
26.	2604133/00/AM/2022/278537	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
27.	2604133/00/AM/2022/461406	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
28.	2604133/00/AM/2022/561088	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
29.	2604133/00/AM/2022/845917	małżeństwo przed kierownikiem usc
30.	2604133/00/AM/2022/299885	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
31.	2604133/00/AM/2022/152122	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
32.	2604133/00/AM/2022/627106	małżeństwo przed kierownikiem usc
33.	2604133/00/AM/2022/142960	małżeństwo przed kierownikiem usc
34.	2604133/00/AM/2022/831409	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”

Kontroli poddano 34 akty małżeństwa sporządzone w trybie zwykłym.

Małżeństwa zawarte przed kierownikiem usc: Zgromadzone w aktach zbiorowych dokumenty nie budzą wątpliwości i odpowiadają wymogom prawa. Znajdują się w nich: zapewnienia nupturientów o braku przeszkód do zawarcia małżeństwa (przeszkody - określone w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym), protokoły przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński podpisane przez właściwe osoby (nupturientów, świadków, kierownika usc). Wszystkie małżeństwa zawierane były w dacie ważności zapewnień.

Przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński następowało w terminie określonym w art. 4 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego: „*małżeństwo przed kierownikiem urzędu*

stanu cywilnego nie może być zawarte przed upływem miesiąca od dnia, kiedy osoby, które zamierzają je zawrzeć, złożyły kierownikowi urzędu stanu cywilnego pisemne zapewnienie, że nie wiedzą o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie tego małżeństwa. Jednakże kierownik urzędu stanu cywilnego może zezwolić na zawarcie małżeństwa przed upływem tego terminu, jeżeli przemawiają za tym ważne względy.”

W jednym przypadku (akt o nr 2604133/00/AM/2022/501148) Kierownik USC pozytywnie rozpatrzyła wniosek o skrócenie terminu oczekiwania na zawarcie związku małżeńskiego wynikającego z art. 4 Krio. W aktach zbiorowych znajduje się wniosek o skrócenie terminu wraz z uzasadnieniem. W niniejszym przypadku Kierownik UC sporządziła pisemną informację o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o skrócenie miesięcznego terminu.

W pięciu przypadkach (akty o nr 2604133/00/AM/2022/501148, 2604133/00/AM/2022/952550, 2604133/00/AM/2022/742061, 2604133/00/AM/2022/627106, 2604133/00/AM/2022/142960) doszło do zawarcia małżeństwa poza lokalem usc, na podstawie art. 85 ust. 5 Pasc: *„Na wniosek osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo kierownik urzędu stanu cywilnego przyjmuje oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego w okręgu rejestracji stanu cywilnego, w którym jest on właściwy, jeżeli wskazane we wniosku miejsce zawarcia małżeństwa zapewnia zachowanie uroczystej formy jego zawarcia oraz bezpieczeństwo osób obecnych przy składaniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński.”* W aktach zbiorowych znajdują się: (oprócz zapewnień o braku przeszkód do zawarcia małżeństwa i protokołu przyjęcia oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński) wniosek nupturientów wraz z uzasadnieniem oraz dowód opłaty, o której mowa w art. 85 ust. 8 Pasc. Zgromadzone dokumenty nie budzą wątpliwości.

W dwóch skontrolowanych przypadkach (akty o nr 2604133/00/AM/2022/998011, 2604133/00/AM/2022/845917) małżeństwo zostało zawarte przez cudzoziemca. Dokumenty przechowywane w aktach zbiorowych nie budzą wątpliwości. Przechowywane są postanowienia sądu o zwolnieniu z obowiązku przedstawienia zaświadczenia o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa, odpis aktu urodzenia cudzoziemca z tłumaczeniem przysięgłym w jednym przypadku, w drugim zaś - kopia odpisu aktu urodzenia cudzoziemca wraz z tłumaczeniem przysięgłym oraz pisemną prośbą o wydanie oryginału odpisu aktu wraz z uzasadnieniem. (Kierownik USC przychyliła się do tej prośby, potwierdzono w dokumentacji odbiór oryginału dokumentu).

Jako nieprawidłowość należy odnotować fakt, iż akty małżeństwa sporządzane były z naruszeniem terminu określonego w art. 86 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, który stanowi: „Kierownik urzędu stanu cywilnego, który przyjął oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński, sporządza akt małżeństwa najpóźniej w następnym dniu roboczym.”

Spośród 10 skontrolowanych aktów małżeństw zawartych przed kierownikiem usc, w 4 przypadkach doszło do sporządzenia aktu małżeństwa po terminie ustawowym:

- akt o nr 2604133/00/AM/2022/952550 – małżeństwo przed kierownikiem usc zostało zawarte 14.10.2022r., akt sporządzono 18.10.2022r.;
- akt o nr 2604133/00/AM/2022/998011 - małżeństwo przed kierownikiem usc zostało zawarte 29.06.2022r.(środa), akt sporządzono 01.07.2022r.;
- akt o nr 2604133/00/AM/2022/742061 - małżeństwo przed kierownikiem usc zostało zawarte 04.06.2022r., akt sporządzono 08.06.2022r.;
- akt o nr 2604133/00/AM/2022/627106 - małżeństwo przed kierownikiem usc zostało zawarte 21.05.2022r., akt sporządzono 25.05.2022r.;

Małżeństwa „konkordatowe”: w aktach zbiorowych przechowywane są właściwe dokumenty: zapewnienia nupturientów, zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, zaświadczenia stwierdzające, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego. Na zaświadczeniach przekazywanych od duchownych widniała wpisywana odrębnie ich data wpływu, kontrolujący zalecają jednak, by dokumenty były opatrywane pieczętą wpływów.

Wszystkie małżeństwa zawierane były w dacie ważności zapewnień.

Jako nieprawidłowość należy odnotować fakt, iż akty małżeństwa sporządzane były z naruszeniem terminu określonego w art. 86 ust. 3 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, który stanowi: „Jeżeli zawarcie małżeństwa nastąpiło w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, akt małżeństwa sporządza się najpóźniej w następnym dniu roboczym”

Spośród 24 skontrolowanych aktów „konkordatowych” małżeństw, w 13 przypadkach doszło do sporządzenia aktu małżeństwa po terminie ustawowym:

- akt o nr 2604133/00/AM/2022/115244 – wpływ zaświadczenia od duchownego do usc 12.12.2022r., akt sporządzono 14.12.2022r.;
- akt o nr 2604133/00/AM/2022/110313 – wpływ zaświadczenia od duchownego do usc 21.11.2022r., akt sporządzono 23.11.2022r.;
- akt o nr 2604133/00/AM/2022/998130 – wpływ zaświadczenia od duchownego do usc 24.10.2022r., akt sporządzono 26.10.2022r.;
- akt o nr 2604133/00/AM/2022/527077 - wpływ zaświadczenia od duchownego do usc 24.10.2022r., akt sporządzono 26.10.2022r.;
- akt o nr 2604133/00/AM/2022/332336 - wpływ zaświadczenia od duchownego do usc 24.10.2022r., akt sporządzono 26.10.2022r.;
- akt o nr 2604133/00/AM/2022/550544 - wpływ zaświadczenia od duchownego do usc 24.10.2022r., akt sporządzono 26.10.2022r.;
- akt o nr 2604133/00/AM/2022/919210 - wpływ zaświadczenia od duchownego do usc 10.10.2022r., akt sporządzono 12.10.2022r.;
- akt o nr 2604133/00/AM/2022/013179 - wpływ zaświadczenia od duchownego do usc 10.10.2022r., akt sporządzono 12.10.2022r.;
- akt o nr 2604133/00/AM/2022/562280 - wpływ zaświadczenia od duchownego do usc 06.07.2022r., akt sporządzono 08.07.2022r.;
- akt o nr 2604133/00/AM/2022/935228 - wpływ zaświadczenia od duchownego do usc 27.06.2022r., akt sporządzono 29.06.2022r.;
- akt o nr 2604133/00/AM/2022/285218 - wpływ zaświadczenia od duchownego do usc 18.07.2022r., akt sporządzono 22.07.2022r.;
- akt o nr 2604133/00/AM/2022/278537 - wpływ zaświadczenia od duchownego do usc 18.07.2022r., akt sporządzono 22.07.2022r.;
- akt o nr 2604133/00/AM/2022/299885 - wpływ zaświadczenia od duchownego do usc 28.04.2022r., akt sporządzono 04.05.2022r.;

Należy również stwierdzić, że wszystkie dokumenty (zapewnienia, protokoły, zaświadczenia) sporządzone są na obowiązujących formularzach, a treść aktów małżeństw nie budzi wątpliwości.

Mając na względzie liczbę sporządzonych aktów małżeństw w okresie podlegającym kontroli (a także całokształt realizacji zadań w zakresie rejestracji stanu cywilnego, który należy ocenić pozytywnie z punktu widzenia merytorycznej poprawności i skrupulatności), w ocenie kontrolujących, naruszenie terminów sporządzania aktów małżeństw wynikało w znacznym stopniu z faktu dużego obciążenia pracą na jednoosobowym stanowisku Kierownika USC i braku należytego zastępstwa.

Dowody: akty małżeństwa wraz z aktami zbiorowymi, sporządzone w kontrolowanym okresie w trybie zwykłym jako bieżąca rejestracja

Akty zgonów poddane kontroli:

	Numer aktu	Tryb sporządzenia
1.	2604133/00/AZ/2022/487360	tryb zwykły
2.	2604133/00/AZ/2022/525487	tryb zwykły
3.	2604133/00/AZ/2022/587159	tryb zwykły
4.	2604133/00/AZ/2022/815841	tryb zwykły
5.	2604133/00/AZ/2022/042629	tryb zwykły
6.	2604133/00/AZ/2022/965939	tryb zwykły
7.	2604133/00/AZ/2022/622066	tryb zwykły
8.	2604133/00/AZ/2022/244787	tryb zwykły
9.	2604133/00/AZ/2022/044475	tryb zwykły
10.	2604133/00/AZ/2022/410694	tryb zwykły
11.	2604133/00/AZ/2022/091715	tryb zwykły
12.	2604133/00/AZ/2022/107742	tryb zwykły
13.	2604133/00/AZ/2022/475692	tryb zwykły
14.	2604133/00/AZ/2022/923555	tryb zwykły
15.	2604133/00/AZ/2022/664696	tryb zwykły
16.	2604133/00/AZ/2022/257221	tryb zwykły
17.	2604133/00/AZ/2022/168340	tryb zwykły
18.	2604133/00/AZ/2022/967366	tryb zwykły
19.	2604133/00/AZ/2022/122955	tryb zwykły
20.	2604133/00/AZ/2022/616494	tryb zwykły

Kontroli poddano 20 aktów zgonu sporządzonych w trybie zwykłym.

Dokumenty zgromadzone w aktach zbiorowych do aktów zgonów nie budzą wątpliwości. Przechowywane są odpowiednie części karty zgonu oraz sporządzone na obowiązującym formularzu protokoły zgłoszenia zgonu, podpisane przez osobę zgłaszającą zgon i Kierownika USC.

Treść aktów zgonu: nie budzi wątpliwości

Dowody: akty zgonu wraz z aktami zbiorowymi, sporządzone w kontrolowanym okresie w trybie zwykłym jako bieżąca rejestracja, wymienione w tabeli powyżej.

Przypiski: zgodnie z art. 25 ust. 1 Pasc: „*Informacje o innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby oraz informacje wpływające na stan cywilny tej osoby zamieszcza się przy akcie stanu cywilnego w formie przypisków.*” W art. 25 ust. 2 Pasc wskazano zaś, „*sporządzając akt stanu cywilnego lub dołączając do niego wzmiankę dodatkową, niezwłocznie zamieszcza się przypiski przy innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby.*”

Obowiązek nałożony powyższym przepisem jest skrupulatnie realizowany w USC Nowa Słupia. Należy również podkreślić, iż przypiski zawierają aktualną numerację aktów (tj. numery nadane aktom w elektronicznym rejestrze).

Dane przy akcie: zgodnie z art. 20 ust. 2 i 3 Pasc: „*w rejestrze stanu cywilnego zamieszcza się przy akcie stanu cywilnego dane o obywatelstwie oraz nr PESEL osoby, której akt dotyczy, jeżeli został nadany. W rejestrze stanu cywilnego zamieszcza się przy akcie urodzenia, oprócz danych określonych w ust. 2, numery PESEL rodziców osoby, której akt dotyczy, jeżeli zostały nadane.*”

Obowiązek nałożony przytoczonym wyżej przepisem jest skrupulatnie realizowany w USC Nowa Słupia.

Sposób prowadzenia akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego: Należy stwierdzić, iż w USC Nowa Słupia akta zbiorowe są prowadzone zgodnie z dyspozycją § 43 *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego*, który stanowi:

„*1. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego, niezależnie od postaci, w której są sporządzone, opatruje się oznaczeniem nadanym aktowi stanu cywilnego, którego dotyczą.*

2. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego niesporządzone w formie dokumentu elektronicznego oznacza się dodatkowo datą sporządzenia aktu stanu cywilnego, którego dotyczą, i prowadzi się je w porządku chronologicznym.”

Sposób dokumentowania wniesienia opłaty skarbowej przy sporządzanych aktach: nie budzi zastrzeżeń. W aktach zbiorowych przechowywane są dowody wniesienia opłaty skarbowej w odpowiedniej dla danej czynności wysokości.

Reasumując, w ramach procesu sporządzania aktów stanu cywilnego w trybie zwykłym, kontroli poddano łącznie 54 akty (34 akty małżeństw, 20 aktów zgonu). W przypadku 17 aktów małżeństw stwierdzono nieprawidłowości w zakresie nieterminowego sporządzenia aktu (naruszenia art. 86 ust. 1, 3 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego), co stanowi 31%.

W tym miejscu należy wskazać przyjęty przez kontrolerów próg istotności, którego przekroczenie wywołuje ocenę negatywną, a mianowicie: ponad 50% stwierdzonych nieprawidłowości przy czym: *Nieprawidłowość to działanie lub zaniechanie, które z punktu widzenia kryteriów kontroli (legalność) jest nielegalne.*

W związku z powyższym, realizacja, realizacja zadań w przedmiocie sporządzania aktów stanu cywilnego (urodzeń, małżeństw, zgonów) w trybie zwykłym została oceniana jako pozytywna z nieprawidłowościami

:

II. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym (transkrypcja zagranicznego aktu stanu cywilnego, odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w polskim rejestrze stanu cywilnego) oraz uznawanie orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych

W kontrolowanym okresie w USC Nowa Słupia sporządzono w trybie szczególnym:

- 6 aktów urodzenia (w trybie transkrypcji)
- 4 akty małżeństwa (w trybie transkrypcji)
- 3 akty zgonu

W kontrolowanym okresie w Urzędzie Stanu Cywilnego Nowa Słupia nie odnotowano wzmianek dodatkowych oraz nie zamieszczano przypisków w aktach stanu cywilnego na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego, jak również nie odmówiono dokonania w/w czynności.

Kontroli poddano 6 aktów urodzenia, 4 akty małżeństwa i 1 akt zgonu (85% zdarzeń).

Akty urodzenia poddane kontroli:

	Numer aktu	Tryb sporządzenia
1.	2604133/00/AU/2022/510548	transkrypcja
2.	2604133/00/AU/2022/976468	transkrypcja
3.	2604133/00/AU/2022/081352	transkrypcja
4.	2604133/00/AU/2022/624883	transkrypcja
5.	2604133/00/AU/2022/500125	transkrypcja
6.	2604133/00/AU/2022/390257	transkrypcja

Akty małżeństwa poddane kontroli:

	Numer aktu	Tryb sporządzenia
1.	2604133/00/AM/2022/340513	transkrypcja
2.	2604133/00/AM/2022/972643	transkrypcja
3.	2604133/00/AM/2022/700988	transkrypcja
4.	2604133/00/AM/2022/505770	transkrypcja

Akt zgonu poddany kontroli:

	Numer aktu	Tryb sporządzenia
1.	2604133/00/AZ/2022/224779	transkrypcja

Transkrypcja

Art. 104 Pasc stanowi:

„1. Zagraniczny dokument stanu cywilnego, będący dowodem zdarzenia i jego rejestracji, może zostać przeniesiony do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji.

2. Transkrypcja polega na wiernym i literalnym przeniesieniu treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego zarówno językowo, jak i formalnie, bez żadnej ingerencji w pisownię imion i nazwisk osób wskazanych w zagranicznym dokumencie stanu cywilnego.

3. Transkrypcji podlega dokument, który w państwie wystawienia jest uznawany za dokument stanu cywilnego i ma moc dokumentu urzędowego, jest wydany przez właściwy organ oraz nie budzi

wątpliwości co do autentyczności.”

Akta zbiorowe zawierały odpowiednie dokumenty, a mianowicie: wnioski o transkrypcję, oryginały zagranicznych odpisów aktów stanu cywilnego wraz z tłumaczeniami przysięgłymi lub też odpisy wielojęzyczne, niewymagające tłumaczenia, dowody wniesienia opłaty skarbowej. W aktach zbiorowych znajdują się także potwierdzenia odbioru przez wnioskodawcę odpisu zupełnego polskiego aktu, którego wydanie jest zakończeniem procedury transkrypcji zagranicznego aktu.

W rubryce „adnotacje” wpisywano informację o podstawie sporządzenia aktu, przywołując także zagraniczny dokument, będący podstawą transkrypcji.

W przypadku, gdy zachodziła konieczność uzupełnienia polskiego aktu o brakujące dane, dokonywano tego w odrębnym postępowaniu (na podstawie art. 37 Pasc), w formie czynności materialnotechnicznej, wpisując odpowiednią wzmiankę dodatkową. Należy także podkreślić, iż w treści wzmianek każdorazowo odnotowano numer aktu, będący podstawą uzupełnienia lub sprostowania (w przypadku, gdy podstawą uzupełnienia/sprostowania był akt stanu cywilnego znajdujący się w polskich księgach, został on wcześniej zmigrowany do BUSC i w treści wzmianki powoływano oznaczenie wygenerowane przez system), co ocenić należy pozytywnie z punktu widzenia przejrzystości i kompletności danych zawartych w aktach.

Widać dbałość o to, by akty powstałe w trybie transkrypcji zawierały możliwie pełne dane (co pozostaje istotne ze względu na fakt, iż akty zagraniczne zawierają w wielu przypadkach ograniczoną liczbę danych w stosunku do aktów polskich i wymagają uzupełnienia na podstawie innych aktów stanu cywilnego). Opracowany w usc wzór wniosku o transkrypcję zawiera odrębną rubrykę dot. prośby o uzupełnienie aktu, jak również rubrykę dot. ewentualnej prośby wnioskodawcy o dostosowanie do reguł polskiej pisowni danych zawartych w zagranicznym dokumencie.

W tym miejscu wskazać należy, iż art. 104 ust. 7 Pasc przewiduje (jako odstępstwo od zasady wiernego, literalnego przeniesienia treści zagranicznego dokumentu) możliwość dostosowania pisowni danych zawartych w zagranicznym dokumencie do reguł pisowni polskiej, w przypadku gdy zagraniczny dokument stanu cywilnego dotyczy obywatela polskiego, który posługuje się również polskimi aktami stanu cywilnego.

W przypadku aktów małżeństwa o nr 2604133/00/AM/2022/700988, 2604133/00/AM/2022/505770 Kierownik USC w Nowej Słupi prawidłowo zrealizowała prośbę o dostosowanie pisowni danych do zasad pisowni polskiej, wpisując „od razu”, w zasadniczej części aktu, właściwą, polską pisownię oraz zamieszczając w rubryce „adnotacje” informacje o dostosowaniu pisowni do reguł pisowni polskiej.

Należy także dodać, iż zgodnie z art. 106 Pasc w przypadku, gdy zagraniczny akt małżeństwa nie zawiera informacji o nazwiskach małżonków noszonych po zawarciu małżeństwa oraz nazwiskach dzieci zrodzonych z tego małżeństwa, to razem z wnioskiem o transkrypcję małżonkowie mogą złożyć takie oświadczenie. Niniejsza kwestia stanowi kolejne odstępstwo od zasady wiernego, literalnego przeniesienia treści zagranicznego aktu do polskiego rejestru stanu cywilnego. Oznacza to, że w przypadku złożenia stosownych oświadczeń o nazwiskach wraz z wnioskiem o transkrypcję zagranicznego aktu małżeństwa dopuszczalne jest, aby te informacje wpisywać „od razu” w zasadniczej części polskiego aktu małżeństwa.

Stwierdzić należy, iż Kierownik USC prawidłowo zastosowała w przypadku sporządzania aktów małżeństw o nr 2604133/00/AM/2022/340513, 2604133/00/AM/2022/972643, 2604133/00/AM/2022/700988, 2604133/00/AM/2022/505770 wskazany powyżej przypis, wpisując „od razu”, w zasadniczej części polskiego aktu brakujące dane dot. nazwisk, zgodnie z oświadczeniami małżonków zawartymi we wniosku o transkrypcję.

Opracowany w usc wzór wniosku o transkrypcję aktu małżeństwa zawiera dodatkowe rubryki w zakresie oświadczenia o nazwiskach małżonków noszonych po zawarciu małżeństwa oraz nazwiskach dzieci zrodzonych z tego małżeństwa, w skontrolowanych przypadkach rubryki były prawidłowo wypełnione i podpisane przez oboje małżonków.

Przypiski, dane przy akcie: (omówiono szczegółowo przy aktach sporządzonych w trybie zwykłym). - uzupełnione, poza nielicznymi przypadkami niewypełnienia danych dot. kraju urodzenia i obywatelstwa.

Sposób dokumentowania wniesienia opłaty skarbowej przy sporządzanych aktach: nie budzi zastrzeżeń. W aktach zbiorowych przechowywane są dowody wniesienia opłaty skarbowej w odpowiedniej dla danej czynności wysokości.

Dowody: akty urodzenia, akty małżeństwa oraz akt zgonu wraz z aktami zbiorowymi, sporządzone w kontrolowanym okresie w trybie transkrypcji, wymienione w tabelach powyżej.

Wpisywanie wzmianek dodatkowych i przypisków na podstawie orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych

W kontrolowanym okresie w Urzędzie Stanu Cywilnego w Nowej Słupi nie odnotowano wzmianek dodatkowych oraz nie zamieszczano przypisków w aktach stanu cywilnego na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego, jak również nie odmówiono dokonania w/w czynności.

Reasumując: realizacja zadań w przedmiocie sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym (transkrypcja zagranicznego aktu stanu cywilnego, odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w rejestrze stanu cywilnego) została oceniana pozytywnie.

Obszar dot. uznawania orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych nie podlegał kontroli z uwagi na brak odnośnych zdarzeń.

III przechowywanie dokumentów, wykorzystywanie blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń

Pomieszczenie, w którym mieści się Urząd Stanu Cywilnego w Nowej Słupi, usytuowane jest na parterze budynku, okna są zabezpieczone roletami antywłamaniowymi, pokój jest zamykany na klucz. Akta zbiorowe, papierowe księgi, przechowywane są w zamykanych szafach; blankiety odpisów i zaświadczeń znajdują się w zamykanym sejfie. Sposób przechowywania

dokumentów oraz usytuowanie stanowiska komputerowego z zainstalowanym system „Źródło” nie budzą zastrzeżeń pod względem bezpieczeństwa.

Wskazać następnie należy, iż dla realizacji zadań przez Urząd Stanu Cywilnego w Nowej Słupi pobrano ze Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w dn. 23.11.2022 r. partię 400 blankietów o nr AG0411301-0411700 (nr pokwitowania (188/2022)). Kontroli poddano partię 200 blankietów o numerach AG0411501-0411700. Korzystając z generowanych w ramach Bazy Usług Stanu Cywilnego raportów, ustalono, iż 2 blankiety (o nr AG0411636, AG0411657) miały status „zniszczony”, wszystkie pozostałe 198 blankietów miało status „wydany”.

Ustalono, iż w Urzędzie Stanu Cywilnego w Nowej Słupi prowadzona jest także odrębna, szczegółowa ewidencja pobieranych z UW i wykorzystywanych każdorazowo blankietów. Przechowywane są także protokoły komisyjnego znoszenia druków asc.

Reasumując: bezpieczeństwo przechowywania dokumentów, wykorzystywanie blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń zostało ocenione pozytywnie.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

1. Bezwzględne przestrzeganie ustawowych terminów sporządzenia aktu małżeństwa tj. sporządzanie aktów małżeństw najpóźniej w następnym dniu roboczym po przyjęciu przez kierownika usc oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński lub też - w przypadku małżeństw „konkordatowych” - najpóźniej w następnym dniu roboczym po dniu otrzymania zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego;
2. Każdorazowe opatrywanie wpływających do usc dokumentów (w tym zaświadczeń stwierdzających, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego) pieczętą z datą wpływu.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień/nieprawidłowości, a także o przekazanie – **w terminie 14 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – informacji o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, iż zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Skład zespołu kontrolerów:

- 1/ Agnieszka Skrzyniarz – inspektor wojewódzki – kierownik zespołu kontrolerów,
- 2/ Ryszard Ksel – inspektor wojewódzki – członek zespołu kontrolerów

Podpis
Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski